

Printed at OMICRON, ONE PH 22260X

అంకితము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ వందనోపర సరస్వతీ స్వామీయారాధన 'దైవజ్ఞ చింతామణి' నిబంధమును గ్రహించి మహా శ్లోక శాస్త్రపండితీరవైన గారి, అంధ్ర దైవజ్ఞులొక దివాకరుడన బరగిన దృక్పథ సంబాంకకర్త బ్రహ్మ శ్రీ పిడవర్తి చినకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారి దివ్య శ్రీపాద పద్మయుగళి యందు అత్యంతవల్లభ శిరస్సుపై భక్తితో సమర్పించు మాపువాను.

శ్రీ రాత్రికాత్రిక శుక్ల ఏకాదశి
గురువారం
శ్రీ.శ.21.10.1998

ఇట్లు,

భగవద్గుణదాసుడు,

దిట్టకవి లక్ష్మీ నరసింహదాస్యలు

పాఠకులకు విజ్ఞప్తి

శ్రీ.శ. 1985 సంవత్సరము నుండి యీ ఇప్పటి వఱకు ఎనిమిది గ్రంథములు శ్రీహిందాత్ర దివ్యాంగమ శాస్త్ర అను పాఠము ప్రచురణముగా అనుబంధములగుట కొఱకు రచన చేసివున్నాము. కొన్ని గ్రంథములు అంధ్ర - తమిళవాడు - కర్ణాట - మహారాష్ట్ర - ఒరిస్సా రాష్ట్రములలో వుండిన పండితులు - యూనివర్సిటీ పీఠాపధి ప్రొఫెసర్ల మెప్పును పొందియున్నవి. అందువలన వా అన్ని పరిశీలనైనది తలచుచున్నాము. దీనిని అమూల్యాగ్రముగా వదిలి మీ అమూల్య అధిప్తాయములను తెలుపకొరచునా వున్నాము.

★ ద్విక్ గణిత సంబాంకములనూ, కళిందర్థనూ శాస్త్రబుద్ధమైనవి కావున వానిని కొవి ఉపయోగించి పత్ సరితములను తప్పక పొందవలసినదిగా మరి - మరి ప్రార్థించునూ వున్నాము.

చివర : దయాపాలులు

-- ది. ల. న.

హరి: ఓమ్

శ్రీ 'ఓమ్' కార రహస్యము శ్రీ

1. ఓ మిశ్రకాక్షరమ్ బ్రహ్మ
పరమాత్మ తత్వమును అక్షర రూపముతో తెలియ చేయాలంటే - అదీ (ఓమ్) అను ఒకే ఒక అక్షరము!
2. హరి: ఓమ్!
ఓంకార/స్వరూపుడు/హరి
3. ఓమ్ భూ: = భూ లోకము/ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ భువ: = భువర్ లోకము/ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ సువ: (స్వ:) = స్వర్లోకము (స్వర్గము) ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ మహ: = మహర్లోకము ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ అన: = అనలోకము ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ తప: = తపోలోకము ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ సత్యమ్ = సత్య (బ్రహ్మ) లోకము ఓంకార స్వరూపము!
ఓమ్ తత్ సర్వమ్ = అనగా: సర్వలోకములున్నా వర్తదేవతలున్నా!
ఓంకార స్వరూపులై/వున్నారూ! (ఇది గాయత్రీ మంత్రము)
4. మస్త్ర పుష్పము నందు -
అ) ఓమ్ తద్రూప్యమ్ = (బ్రహ్మ) ఓంకార స్వరూపుడూ!
అ) ఓమ్ తద్వాయు: = వాయువు ఓంకార స్వరూపుడూ!
ఇ) ఓమ్ తదాత్మా = అత్మ స్వరూపము ఓంకారమే!
(అత్మ ఓంకార స్వరూపము)
ఈ) ఓమ్ తత్ సత్యమ్ = సత్యము ఓంకార స్వరూపము!
ఉ) ఓమ్ తత్ సర్వమ్ = సర్వమునూ ఓంకార స్వరూపము!
ఊ) ఓమ్ తత్ పురోమ్ నమ: = సర్వకారణ స్వరూపము ఓంకారమే!

శ్రీరామకృష్ణ శాస్త్రిగారి గుండలము

తెనాలి

amp

ప్రమాద చిట్టకవి చిట్టవరమహాద్వయ ప్రాసన - విద్యాన కాంతి పుంజములు
8. వెతంజలి యోగ శాస్త్రము నందు -

'తస్య వాచకః ప్రణవః' ఓంకారమే పరమాత్మను తెలుపునది!

8. ఓంకారమునకు గల ఇతర నామములు -

1. ఓంకారము 2/ప్రణవము 3 ఉద్గీర్ణము 4/తారము

7. మంత్ర జపము 3. విధములు; వాని ఫలితములు

1 పుతము, 2 ఉపాంశువు, 3 దీర్ఘము

అ) పుతము: ఇది మానసిక జపము దీనిని జపించునపుడు శబ్దము బయటకు వెనుపించదు; పెదవులునూ కదలవు: ఇది సర్వశ్రేష్ఠము!

ఆ) ఉపాంశువు: ఇది మంద్రస్థాయిలో ప్రక్కనున్న వారికి మాత్రమే వినుటకు నట్లు చేయు జపము! ఇది మధ్యమ ఫలితమును యిచ్చును.

ఇ) దీర్ఘము: బిగ్గజగా అందరకునూ వినుపించునట్లు చేయు జపము: ఇది అధమ ఫలితమును ఇచ్చును.

దీనికి ఆధారము: పద్మ పురాణము

శ్లో. యావత్తేన జపే న్యస్త్రే: ప్రణవం బ్రహ్మజోపపుః.

'ప్రహస్యో' దహతి పాపాని 'దీర్ఘ' శాన్తి ప్రదాయకః.

'పుత' స్తు సర్వసిద్ధి స్యా త్ప్రణవ స్త్రీవిదః స్మృతః.

తా. మానవుడు (స్త్రీ, పురుషులు) బ్రదికి పుండినంత వఱకునూ, రేయింబవళ్లునూ ప్రణవము విధిగా జపించవలసివది; ప్రణవ జపము మూడు తెలిగులు!

- ✓ 1. పుతము = సర్వసిద్ధులను కల్పించును!
2. ప్రాస్యము (ఉపాంశువు) = పాపములకు నశింపజేయును!
3. దీర్ఘము = శాన్తిని చేకూర్చును. పరబ్రహ్మకు శరీరము ప్రణవము! మానవుడే జపించి పుండినంత వరకునూ విడువక జపించవలెను!

amp

ప్రమాద చిట్టకవి చిట్టవరమహాద్వయ ప్రాసన - విద్యాన కాంతి పుంజములు

8. వైష్ణవ మూల మంత్రములు : వాలుగు

✓ 'ఓమ్' కారము (ఏకాక్షరి)

✓ 'ఓమ్ నమో విష్ణవే' (షడక్షరి)

✓ 'ఓమ్ నమో వాగాయనాయ (అష్టాక్షరి)

✓ 'ఓమ్ నమో భగవతే వాసుదేవాయ' (ద్వాదశాక్షరి)

ఈ విషయము: పాద్య: విష్ణు తిలకనంహితం యందు చెప్పబడినవి.

9. మాందూక్య ఉపనిషత్తు -

ఓ మిత్యేదక్షర మిదం సర్వం తస్మాజ్జప వ్యాఖ్యానం.

భూత - భవ భవిష్య దితి సర్వ మొంకార ఏవం.

యచ్చాస్మత్ త్రికాలాంతత దహ్మికార ఏవమ్.

తా. ఓంకారమును అను ఒకే ఒక ఆక్షరము. సర్వ పృష్టికీని మూలమైనది!

✓ జరిగినది - జరుగుచున్నది - జరుగబోవునది, అంతయు ఓంకారము నందు అంతర్భూతము! త్రికాలములకు (భూత - భవిష్య - వర్తమానములకు) కూడా కట్టుబడిని పరతత్త్వము ఏది కలదో - అది అంతయును ఓంకారమే!

10. భగవద్గీత యందు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ -

శ్లో. ఓ మిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ వ్యాహరన్మా మనుస్మరన్.

యః ప్రయాతి త్యజే దైహం సయాతి పరమాంగతిమ్.

తా. అంత్యకాలమున, పరబ్రహ్మ దూషమగు ఓంకారము ఉచ్చరించునూ, నన్ను మనసున తలచుకొనిన ఏ జీవి జననూ, జ్ఞానలోకమునందు గల పాంచభౌతిక మగు దేహమును వదిలి పరమగుత అగు

(నా లోకమును) నన్ను తప్పక తేరుకొందురు.

11. శ్లో. ఆకాశాత్పతితం తోయం యథా గచ్ఛతి సాగరం,
సర్వదేవ నమస్కారః కేశవం ప్రతి గచ్ఛతి.

తా. ఆకాశము (మేఘము) నుండి జారిపడి నీటి బిందువులు సన్నని నీటి జాళ్లుగా, వాగులుగా, ఏలులుగా మారి, కడలియందు ఎట్లు కలియుచున్నవో - అట్లే - దేవతలందరికీ చేసిన పూజలు - నమస్కారములు అన్నియు, విష్ణువునకు చేరి, ఉత్తమ ఫలములను ఒసగుచున్నవి.

12. శ్లో. తస్మాద్దా మి త్యుదాహ్లాత్య యజ్ఞ దాన తపః క్రియాః,
ప్రవర్తస్తే విదానోఽర్హాః సతతః బ్రహ్మ వాదినామ్.

తా. బ్రహ్మవాదులైనవారు ఓంకారమును మొట్టమొదటగా పఠికి చేయునటువంటి యజ్ఞము; దానము; తపము; సర్వవిధములగు పనులు విధిగా అవరించెదరు.

13. శ్లో. మంత్ర మధ్యే క్రియా మధ్యే విష్ణోః స్మరణపూర్వకమ్,
యత్ కించ క్రియతే కర్మ తత్కోదీ గుణితం తపేత్.

తా. మంత్రము ఉచ్చరించునపుడు గానీ, పనులు చేయునపుడు గానీ, (సర్వకాల, సర్వ అవస్థల యందునూ) విష్ణువును తలచుకొని చేసిన యెడల ఏ కొంచెము చేసిననా కోట్ల రెట్లు ఫలితము అభివృద్ధి చెంది లగనత్ కల్యాణము శాశ్వతముగా కలుగును.

14. శిష్యుండు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ -
'అక్షరాణాం 'అ' కారోఽస్మి

తా. అక్షరము అనగా వాచనము లేనిది అని అర్థము. 'అ' అను అక్షరము నుండి 'క్ష' అను అక్షరము వరకునూ ఉండిన అక్షరములలో ప్రప్రథమ అక్షరమగు 'అ' అను అక్షరమును నేను.

(మన అక్షరముల విశిష్టత మహాన్నతమైనది. 'అ' మొదలు 'క్ష' వరకునూ ఉండిన లిపి సంకేతములకు అక్షరములని మన పూర్వులు పేరు పెట్టుట వారి ఆమోఘ వివేచనా శక్తికి నిదర్శనము).

ఇతర జాతుల లిపులకు ఇంత ఉత్తమ నామము లేదు - ఉదాహరణకు ఆంగ్లములో ALFA BETHS (అల్ఫాబెత్స్) అని పేరు. వారి వర్ణమాల బాబిలోనియా సంస్కృతి నుండి వచ్చినది వారి మొదటి అక్షరము 'అలెఫ్' అనగా ఎద్దు! 'బెత్' అనగా ఇల్లు! అనగా వారి పరిసరముల మీద ఆధార పడి, వారి వర్ణమాల స్థిరపడినది! మనకు అక్షరము - పరమాత్మ స్వరూపము!)

15. ఓంకారమునందు అ - ఉ - మ అను మూడు అక్షరములు కలసి వున్నవి. 'అ' పరమాత్మ విష్ణువు! 'ఉ' పురుషకార స్వరూపిణి లక్ష్మీ! 'మ' జీవుడు! ✓

జీవుడు పురుష కార స్వరూపిణి అయిన లక్ష్మీదేవిని (తల్లిని) ఆశ్రయించి వారాయణుని (తండ్రిని) చేరి తరించుటే! (ప్రాసనతీతి 30.4.1995)

*** సాలగ్రామ అర్చనా ఫలము ***

శ్రీ భవిష్యోత్తర పురాణే, గండకీ శిలా మహాత్మ్యే -

శ్లో. ఖండితాః స్ఫుటితాః ధిన్నాః అగ్నిదగ్ధాః స్తతైవ చ,
సాలగ్రామ శిలా యత్రః తత్ర దోషో న విద్యతే. .౧.

తా. శ్రీ భవిష్యోత్తర పురాణమునందలి గండకీ శిలా మహాత్మ్యములో - సాలగ్రామ శిల వగిలిననూ, గట్టిగా వుండిననూ, విరిగిపోయిన ముక్కయిననూ, అగ్నియందు కాలిననూ (అనగా - వీనిలో ఏ ఒక రూపములో వుండిననూ) ఏ దోషమునూ లేదు. ఆ సాలగ్రామమును పూజించవచ్చును.

శ్లో. నమంత్రః పూజనం చైవ న తీర్థం, నచ భావనా,
న స్తుతి ర్నామదార శ్చ సాలగ్రామ శిలాఽర్చనే. .౨.

తా. సాలగ్రామ శిలను అర్చించు వారికి - మంత్రము తెలియకపోయిననూ, పూజించు విధానము తెలియకపోయిననూ; పుణ్య తీర్థములయందు స్నానములు చేయకపోయిననూ; మనసున ద్యానించుట చేతకాక పోయిననూ; స్తుతి, పదునాఱు ఉపచారములు చేయుట తెలియకున్ననూ, సాలగ్రామము నందు సదాసన్నిహితుడైన (శ్రీ) పారి (కేవలము నమస్కరించినచో) ప్రసన్నుడగును.

శ్లో. బ్రహ్మ హత్యాఽదికం పాపం మనో చాక్ కాయ సంభవమ్,
శిషుం నశ్యతి తత్సర్వం సాలగ్రామ శిలాఽర్చనాత్. .౩.

తా. సాలగ్రామ శిలను పూజించినందువలన - బ్రహ్మహత్యమున్నగు పాపములునూ, మనసు - మాట - శరీరముల చేత చేసిన పాపములునూ అవి అన్నియునూ వెనువెంటనే నశించిపోవును.

*** శ్రీ విష్ణు పాద తీర్థ మహిమా ***

శ్లో. అజస్య కృత పాపానాం ప్రాయశ్చితం చ ఇద్యతి,
సాలగ్రామ శిలా వారిః పాపహారిః నమోఽస్తు. తే 1.౧.

తా. అనేక జన్మలలో చేసిన పాపకృత్యములు నశించుచేసేకొనుటకు ఏ జీవులు కోరుకోందురో - వారు 'సాలగ్రామశిలకు స్నానము చేయబడిన ఓ! పవిత్రజలమా! పాపమోచనము చేయు తీర్థమా! నీకు నమస్కారము! అని శిరము వంచి చేతులు మోడ్చవలెను.

శ్లో. అవాల మృత్యు హరణం సర్వవ్యాధి (నివారణమ్) వినాశనమ్,
విష్ణు పాదోఽదకం పీత్వా శిరసా దారయా మృహమ్..౨.

తా. అకాల మృత్యువును హరించుదానిని, సర్వవ్యాధులను వినాశనమునర్చుదానిని, శ్రీ విష్ణుపాదోదకమును త్రాచి, నేమ (మిగిలిన తడిని) నడి శిరమువ ధరించునూ వున్నాను.

శ్లో. శంఖ మధ్యే స్థితం తోయం బ్రామితం కేశవోఽపరి,
అంగలగ్నం మనుష్యాణాం బ్రహ్మహత్యాదికం దహేత్..౩.

తా. శ్రీమన్నారాయణుని అర్చనా సమయము నందు పూజించువారు (దక్షిణావృత్తి) శంఖ మధ్యమున ఉండిన నీటిలో భగవన్నూరికి చుట్టునూ త్రేప్తి భగవద్ దింబమునందలి పర్వాంగముల యందునూ మనసు నిలిపిన మోనవులు ఎవరు వుందురో - అట్టివారు బ్రహ్మహత్య మున్నగు పాపములు చేసిననూ అవి దహనమై పోవును.

శ్లో. స్నానోఽదకం పీతే స్థిత్యం సాలగ్రామ శిలాఽర్చనమ్,
ప్రత్యాశ్య ఇతి తతోయం బ్రహ్మ హత్యాం వ్యవోహ్యతి..౪.

తా. సాంక్రమ శిలను కడిగి (పురుషసూక్తము మున్నగు మంత్రములతో) స్నానము చేయించిన జలమును ప్రతిదినమునూ ఎవరు త్రాగుదురో, వారికి బ్రహ్మ హత్యా దోషములు నశించును!

గ్లో. విష్ణోః హేదోఽదకం పీత్వా కోటి జన్మాః ఘనాశనమ్, తస్మాదప్యగుణం హేపం భూమా విందు నిపాతనాత్..౫.

✓ తా. విష్ణుపాదజలమును త్రాగినచో కోటి జన్మల యందు చేసిన పాతకము (కూడా) నశించును! (కానీ) దానిలోని ఒక బిందువు వనమా నేలపై పడినచో - ఎనిమిది కోట్ల జన్మల యందు చేసిన పాపములు తీపులను ఆక్రమించును!

శ్రీ విష్ణుపాద తీర్థ విషయమ్

1. ప్రశ్న : తీర్థము అనగా నేమి ?

సమాధానము: పురుషసూక్తము మొదలైన (పంచసూక్త) మంత్రములతో శ్రీ విష్ణు స్వరూపమగు సాంక్రమ శిలకు స్నానము చేయించిన జలమునూ; అర్ఘ్య - పాద్య - ఆచమనములు భగవానునకు పూజచేయుచేత సమర్పించి తరువాత ఆజలమును 'పతత్ గ్రహ పాత్ర' యందు వుంచి, స్పృశనము చేసిన జలము కూడా కలిపి (తులసిదళ సహితమై - పవిత్రమునూ, పావహరమునూ అగు నీరము తీర్థము అనబడును!) ఈ తీర్థమును ఆర్చనచేసి వెంటనే - మునుష్యుండుగా ఆర్చక స్వామి తీసికొని తరువాత, తన్నయలైన వారికినీ; సన్యసించిన వారికినీ; అధ్యాపకులకునూ యజమానులగు ధర్మకర్తలకునూ; తక్కిన భక్తులకునూ సరుసగా యివ్వవలయును!

★ ఆర్చక స్వామి కానీ, స్వామిని ఇంటి యందు పూజించిన వారు కానీ ఆర్చన పూర్తికాగానే తీర్థమునూ, ప్రసాదమునూ మున్నుండుగా తీసికొనక పోయినచో ఆ పూజ అంతయును విఫలము అగును!

2. ప్ర: తీర్థమును చి మంత్రముతో - ఎన్నిమార్లు తీసికొనవలెను?

స: ఉత్తరీయమును మగవారునూ, పైట చెతగును అడవారునూ రెండు మడతలు వేసి, అనగా నాలుగు పొరలు వచ్చునట్లుగా మడిచి ఎడమ చేతి యందు పెట్టుకొని, కుడి చేతిని ఆగుడ్డ మడతపై పెట్టి, చూపుడు న్ద్రేలును క్రిందికి దించి, దానికి పైగా (చూపుడు న్ద్రేలు ఏ మాత్రమూ తగులకుండా) (బొటనద్రేలును వడిమి ద్రేలి క్రింద కలుపునకు పెట్టి గట్టిగా నొక్కి మినుచు గింజముమగునంత తీర్థమును విడి - విడిగా - 'ఓమ్ అమృతాయ నమః, 'ఓమ్' అనన్తాయ నమః; 'ఓమ్ గోవిందాయ నమః' అను 'నామత్రయ ముద్రము' తో ఒక చుట్టి తీర్థమైననూ సేరిపై పడనీయక వివస్ర శిరస్సులై శ్రద్ధా భక్తులతో స్వీకరించవలయును!

3. ప్ర: 'నా మత్రయ మంత్రము' అనగా నేమి ? దానిని ఎవరు చెప్పిరి?

ఆమంత్రముతో తీర్థము తీసికొనిన ఏమి ఫలము కలుగును?

స: ✓ 1 ఓమ్ అమృతాయ నమః

✓ 2 ఓమ్ అనన్తాయ నమః

✓ 3 ఓమ్ గోవిందాయ నమః

ఈ మూడింటికీ నామత్రయ మంత్రము అని పేరు! దీనిని శ్రీవారద మహర్షి తెలిపెను!

శ్రీమాన్ దత్తకవి అష్టావతారాద్వైతము ప్రాసిన - విజ్ఞాన శాంతి పుంజము
అచ్యుతః కల్పవృక్షశ్రీః అనన్తః కామధేనవః,
చిన్తామణిస్తు గోవిన్దో, నామత్రయ ముద్దిరితమ్,
నామత్రయ ముద్రిత (తి) పిబే ద్విం ద్వ వర్జితమ్, ౧

తా. ఓమ్ అచ్యుతాయనమః అను మంత్రముతో మొదటి సారి
తీర్థము తీసికొనినచో - భక్త కల్పవృక్షము అగు శ్రీయః పతి భక్తుని కాపాడ
వెడువక రక్షించును! తీర్థము తీసికొనినచో - భక్తుల పాలిటి కామధేనువు
వన శ్రీ మన్నారాయణుడు కోరికలను నిశ్శేషముగా తీర్చును! ౩ ఓమ్
గోవిందాయ నమః అను మంత్రముతో మూడవసారి భక్తుడు తీర్థము
తీసికొనినచో - శ్రీహరి సర్వకాల సర్వావస్థల యందును ఆభక్తుని తన
వానిగా చేసికొనును!

*విశేష వివరణ:

- 1 దేవతల పెట్టు - కల్పవృక్షము ।
- 2 దేవతల అను - కామధేనువు ।
- 3 దేవతల రత్నము - చింతామణి ।

వీనిలో - ఒక్కొక్కటియే, మానవులు కోరిన కోర్కెలు అన్నింటినీ
సంపూర్ణముగా నెఱవేర్చగలిగిన సామర్థ్యము గలవి! అటు వంటి అప్పుడు
- భక్తకల్ప వృక్షము; భక్త కామధేనువు; భక్త చింతామణి అగు శ్రీనాథుని
తలచుచూ తీర్థ స్వీకరణము చేసిన భక్తులకు ముటుజన్మము లేదు!

4 ప్ర: తీర్థము మూడుమాలులే ఎందుకు తీసికొనవలెను?
స: తా. ప్రథమం దేహ శుద్ధ్యర్థం; ద్వితీయ మాత్మ శుద్ధికమ్,
తృతీయం మోక్ష సిద్ధ్యర్థం సాలగ్రామ జలం పిబేత్. ౨
(ధర్మప్రవృత్తి)

తా. 'ఓమ్ అచ్యుతాయ నమః' అని మొదటి సారి తీర్థమును
భక్తుడు తీసికొనినచో - అతని దేహము పవిత్రము అగును ।

'ఓమ్ అనంతాయ నమః' అని రెండవసారి తీర్థమును భక్తుడు
తీసికొనినచో - అతని ఆత్మపవిత్రము అగును!

'ఓమ్ గోవిందాయనమః' అని మూడవసారి తీర్థమును భక్తుడు
తీసికొనినచో - అతనికి మోక్షమునకు యోగ్యతంభించును! శ్రీ
మన్నారాయణుని అనుగ్రహము వలన ప్రీ - భార - వృద్ధులకు అందరునూ
విదిగా ముమ్మాటలు శ్రద్ధా భక్తులతో తీర్థ పరిగ్రహణము చేయవలెను!
★ తీర్థమును 'జాజ్జ' కూడదు! శబ్దమువచ్చునట్లుగా తీర్థమును త్రానినచో
- గాడిదగా కానీ, గుఱ్ఱముగా కానీ మరుజన్మలో పుట్టుదురు ।

5 ప్ర: తీర్థమును త్రావి మిగిలిన తడిని నడినెత్తిన (బహిరంగద్రవ్యము
నందు) పెట్టుకొనవచ్చునా?

స: తప్పక పెట్టుకొని తీరవలెను (ఆధార ప్రమాణ గ్రంథము -
శాండిల్య సంహిత)

తా. సాలగ్రామ శిలాతీర్థర పేయః జీవైర్జినే దినే,
చుళుకేన పిబే తీర్థం: శేషం శీర్షే సమాకవహేత్. ౩

తా. శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూపమగు సాలగ్రామ శిలకు స్నానము
అడించిన (పవిత్ర) జలమును జీవులు ప్రతిదినమునూ - 'గోకర్ణా
శృతి పాస్తము'తో త్రాగవలయును! మిగిలిన జలమును నడిశిరమున
ధరించవలెను ।

* తీర్థమును ఎట్లు తీసికొనవలెను ? *

8 ప్ర: తీర్థగ్రహణము ఎట్లు ?

స: (ఆదార ప్రమాణ గ్రంథము పేరు తెలియదు)

శ్లో. జపే, చాషథ, హోమేచాహమే, దస్తదావనే,

తర్థసేం వర్థయే ధీమాన్ విధినా పంచకర్మ సు. ౪

తా. ౧ జపము చేయునపుడు జపమాంకునూ;

౨ ఔషధము తీసికొనునపుడు మందుకునూ -

౩ హోమముచేయునపుడు 'చరు' వదార్థమునకునూ -

౪ ఆచమనము చేయునపుడు జలమునకునూ -

౫ పశ్యతోముకొను సమయమున పశ్యకునూ

బుద్ధిమంతులై బాగుపడ తలచుకొన్న వారెవరైననూ ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ చూపుడు ప్రేలును తగుల నీయరాదు! ఎందులకు అనగా -

'చూపుడు ప్రేలు' అను తెలుగు పదమునకు సంస్కృత భాష, యందు 'తర్థసే' అని పేరు! తర్థసే అనగా 'బెదిరించునది' అని అర్థము!

'నిన్ను చంపెదను! నిన్ను తన్నెదను! నిన్ను పొడిచెదను! నిన్ను పాతివేదను! నిన్ను బూడిదచేసెదను!' అని బెదిరించునప్పుడు తప్పక చూపుడు ప్రేలును చూపెదరు! అందువలన చూపుడు ప్రేలుకు దోషము అంటుకొనినది! కనుక పైన చెప్పబడిన ఐదు పనుల యందు 'మేలును పొందవలెను' అను కోరిక కల్గిన జీవులు తప్పనిసరిగా చూపుడు ప్రేలును ఉపయోగించరాదు!

శ్లో. గోకర్ణాకర్పణి హస్తేన మాష మగ్న జలం పీబేత్,

తన్మూర్ఖేన మధికం వాకపి సురాపాన సమం భవేత్. ౫

తా. చూపుడు ప్రేలును క్రిందకు దించి, బోటన ప్రేలును నడిమి ప్రేలి క్రింది కలుపు మొదలు నందు గట్టిగా నొక్కి పెట్టి పుంచినచో - అది 'అను చెవి' వలె కన్పించును! అందువలన దానిని 'గోకర్ణా కృతిహస్తము' అందురు! దానిలో ఒక మినువగింజ మాత్రమే మునుగునంత తీర్థజలమును పుంచుకొని భగవన్నామోచ్చారణముతో సేవించి వలయును! ఎక్కువగా గానీ, తక్కువగా గానీ, త్రాగినచో మద్యపాన దోషము కలుగును! (త్రాగగా మిగిలిన తడిని బ్రహ్మ రంధ్రముపై పుంచుకొనవలయును! లేనిచో నరకమున పతనమగుదురు! ఇది తథ్యము)

శ్లో. అంగుష్ఠాక్షరః సమాక్షుంఛ్య మధ్య మా మధ్యపర్వణి,
'గోకర్ణంతద్ధి విశ్లేయం సర్వాః చమనేష్టిహ. (దర్శనవృత్తిః

తా. బోటనప్రేలు చివరను వంచి, మధ్య ప్రేలి, మధ్య కలుపునకు (గట్టిగా అదిమి) పెట్టినచో దానిని 'గోకర్ణ' యని అందురు. అన్ని విధములగు ఆచమనములు చేయునపుడునూ ఈ గోకర్ణా కృతిహస్తము ముఖ్యమైనది!

❀ శ్రీ విష్ణు నివేదిత ప్రసాద మహిమా ❀

శ్లో. అగ్నిష్టోమ సహస్రాక్షి వాజ్ఞపేయ శతాని చ
సప్త్యక్ ఫల మవాప్నోతి విష్ణో రైవేద్య భక్షణాత్. .గి.

తా. విష్ణువునకు నివేదన మొనర్చిన ప్రసాదమును తినిన జీవులకు
'అగ్నిష్టోమము' అను పేరు గల యజ్ఞము చేయసాగ్గు చేసిన పుణ్య
ఫలమునూ, నూలుమారులు 'అశ్వమేధ' యాగములు చేసిన పుణ్య
ఫలమునూ వెనువెంటనే లభించును ।

శ్లో. నైవేద్య యుక్తాం తులసీం చ మిశ్రితాం విశేషతః పాదజలిన విష్ణోః
యోఽగ్నాతి నిత్యం పురతః మూర్యః ప్రాప్నోతి యజ్ఞాఽయుత కోటి పుణ్యమ్.చి.

తా. విష్ణువునకు నివేదనము చేయు హవిస్సునందు తులసీదళమును
ఉంచి నైవేద్యమువరించి ప్రసాదమును భగవంతుని సామీప్యమున తిని,
పాదజల తీర్చమును ఎవరు త్రాగుదురో - వారు పదివేల కోట్ల
(10,00,00,00,00,000) యజ్ఞములు (విష్ణుప్రీతికై) చేసిన పుణ్య
ఫలమునూ పొందెదరు ।

శ్లో. కోట్యోహి బ్రహ్మ హత్యానా మగమ్యా గమ్య కోటయః.
తా స్ఫుర్వా నాశమా యాంతి విష్ణో రైవేద్య భక్షణాత్..చె.

తా. విష్ణు ప్రసాదమును భక్షించిన పుణ్య ఫలము వలన -
కోట్ల కొలది బ్రహ్మ హత్యాదోషములునూ, వాచి - వరుసలు లేక పరశ్రీలతో
శృంగార క్రీడలావరించిన కోట్ల కొలది పాపములునూ, సర్వపాపములునూ
నశించును ।

శ్లో. పాదోఽదకం చ నిర్మాల్యం మస్తకే దారయే త్వదా,
విష్ణోర్భుష్టం భక్షితవ్యం తులసీదళ మిశ్రితమ్.

కల్పరోది సహస్రాక్షి వైకుంఠే వసతి సదా,
సాలగ్రామ శిలానిండు క్షత్వా కోటి వినాశనః

తా. విష్ణు బింబదర్శనము, పాదోకము త్రాచి - విష్ణు
నిర్మాల్యమును స్వకరించి శిరమున ధరించుట; తులసీదళ మిశ్రితమును
విష్ణుప్రసాదమును భక్షించుట; ఈ క్రియల వలన భక్తులకు కోట్ల వేల
కల్పముల యందు వైకుంఠ వాసము లభించును! సాలగ్రామ శిలకు
స్తువన మొనర్చిన నీరు ఒక బిందువైననూ నాలుకకు తగిలిన, కోటిహత్యలు
చేసిన వారికైననూ పాపములు సమూలముగా వినాశనమగును ।

❀ ప్రదక్షిణ విధి ❀

1 ప్ర: ప్రదక్షిణము అనగా నేమి ?

స: ప్రదక్షిణము అనగా -

శ్లో: (ప్రదక్షిణ క్రమం వక్ష్యే శృణుధ్వం ముని సత్తమాః)
సర్వపాపహరం చైవ సర్వదానఫల ప్రదమ్,
సర్వలోగ ప్రళమనం చరే త్తస్మాత్ ప్రదక్షిణమ్. .గి.

తా. పాపములన్నియును హరించుటకునూ, అన్ని దానములు
(దళదాన; షోడశ మహాదానములు) చేసిన పుణ్యఫలము లభించుటకునూ,
వ్యాధులన్నియునూ నివారణమగుటకునూ, ప్రదక్షిణము చేయువలెను!

* విశేష వివరణము -

ప్రదక్షిణము అనగా దక్షిణ బాహువును (కుడిచేయిని) వేదమాట్లా
వైపు వుంచి అయన చుట్టునూ చుట్టే వచ్చువది! అని అర్థము! మానవుని
జన్మ - కర్మలు దారము వంటివి! మజల - మజల, పుట్టుట -

శ్రీమద్ విష్ణుకవి

శ్రీమద్ విష్ణుకవి. అష్టాదశసంహితాపూర్వము వ్రాసిన - విష్ణున కాంతి పుంజములు
గిట్టుట అను ఒక ఎడతెగని ఆద్యశ్లోకమును వంటిది! దారమును
చిక్కుపడనీయక, తెగిపోనీయక, ముడులు పడనీయక పుంజుటకు
దానిని ఒక 'కండె'కు చుట్టుదురు! ఆ కండెయే - 'పరమాత్మ'!
జీవులు తమ జనన - మరణ వలయము నుండి తమను తాము
రక్షించుకొనుటకు (మోక్షప్రాప్తికి) ఆదారమును కండెకు పూర్తిగా
చుట్టవలెను. ఎప్పటికో - ఒక అప్పటికి ఆదారము మిగులక పూర్తిగా
కండెకు చుట్టుకొని దానికి అంటి పెట్టుకొనును! అనగా - ప్రదక్షిణములు
వేసిన జీవులు చివరకు మోక్షప్రదాత అగు భగవానుని సాన్నిధ్యమునకు
తప్పక వేరుకొందురు! (ఇది ప్రదక్షిణ వివరణము)

❁ ప్రదక్షిణ శబ్ద అర్థము ❁

2. శ్లో. ప్రచ్ఛిన్నత్రి భయం సర్వం; దకారో మోక్ష సిద్ధిదః.
క్షికారాత్ కీయతే రోగోః ణకార శ్రీ పదాయకః.
ప్రదక్షిణార్థం సంయోగాన్ ప్రదక్షిణ మితి స్మృతమ్..౧.
తా. 'ప్ర' అను అక్షరము = సర్వభయములను పోగొట్టును!
'ద' అను అక్షరము = మోక్షమును ప్రాప్తించ జేయును!
'క్షి' అను అక్షరము = సర్వవ్యాధి వివాశకము!
'ణ' అను అక్షరము = సకలైశ్వర్య (అష్టి కదాక్ష) ప్రదాయకము!
అనగా - 'ప్రదక్షిణ' శబ్దమునకు - సర్వ భయహారిణి, మోక్ష
దాయని; సర్వవ్యాధి వివాశిని, అఖండైశ్వర్యదానిని! అని తెలియవలెను!
3. శ్లో. పదాత్ పదాస్తరం గచ్ఛే త్కరో చరిత వర్జితా.
స్మృతి ద్వాదశః స్తుతి ద్వాదశం చతురంగం ప్రదక్షిణమ్..౩

శ్రీమద్ విష్ణుకవి. అష్టాదశసంహితాపూర్వము వ్రాసిన - విష్ణున కాంతి పుంజములు

తా. ప్రదక్షిణమునకు నాలుగు అంగములు: 1. (ఒకటి)
అడుగు వెంట అడుగు వేయుచు నడచుట! 2 (రెండు) -
చేతులుకదలనీయక (నమస్కరించుచూ) పుండుట! 3 (మూడు)
- నోటి వెంట (పరమాత్మను) కీర్తించుట, 4 (నాలుగు) మనమున
(సదా) భగవానుని తలచుకొనుట.

ఈ నాలుగునూ ప్రదక్షిణమునకు అంగములు! ఈ నాలుగు అంగములు
కలిగిన ప్రదక్షిణము భగవత్ ప్రీతికరము! భక్తులకు కోర్కెలను పీడ్చిప
జేయును! ఈ నాలుగు అంగములు పరిగా లేని (శ్రద్ధాభక్తులు లేని)
ప్రదక్షిణము నిర్దరకము! అని భక్తులు గ్రహించవలెను!

(అశ్వత్థ స్తోత్ర బ్రహ్మ - నారద సంవాదే - (చతుర్ ముఖ
బ్రహ్మ, నారదునకు చెప్పినది)

3. శ్లో. పదే పదాస్తరం గత్వా కర చేష్టా వివర్జితః.
వాదా స్తోత్రం, మనో ద్యానే చతురంగం ప్రదక్షిణమ్..౩.)
4. (తా. ప్రదక్షిణము ఏవిధముగా చేయుట శ్రేష్ఠము?
స: శ్లో. ఆసన్న ప్రసవా నారీ తైం పూర్త యథాఘటమ్
వహన్తి శనకై ర్భాతి: తథా కుర్యాత్ ప్రదక్షిణమ్..౪.
తా. వేదో - రేపో ప్రసవించు రీతిలో పుండేన విందుచూలాలు
- నూనెతో నిండుగా నింపన కుండను, మోయువలెనవివకో -
తొలుకనీయక ఎట్లు భద్రముగా మెల్లగా మోయుచు అడుగులో అడుగు
వేయుచూ నడచునో ఆ రీతిగా (పరమాత్మ ప్రీతిగా) ప్రదక్షిణము
చేయవలెను!

శ్రీ పాశ్చర్య సాహిత్యో దాని చెట్టుకు - ఏడుసార్లు అనితెలియ
ధర్మ ప్రవృత్తి యందు - శక్తి దేవతలకు = ఏడుసార్లు అని తెలియ
జేసి యుండిరి

విశేష వివరణము:

శాస్త్రముతో చెప్పబడిన రీతిగా కాక ప్రదక్షిణములు (తెలియక
గానీ, అసంకారముతో గానీ) చేసినచో పూర్వ పుణ్యము కూడా నశించును!

భక్తులు త్వరగా వెళ్ళవలసిన పని వుండిననూ; చేయుటకు
ఓక లేకపోయిననూ ప్రదక్షిణము చేయకయే పరమాత్మకు నమస్కరించి,
తీర్థమును స్వీకరించి, పాదుకలను శిరమున ధరించి వెడలవచ్చును!
బయటకు వెడలు నపుడు కూడా వృష్ణము (వీపు) ను దేవునకు చూపక
పెళ్ళి పెళ్ళిగా వెనుకకు నడచి, ఆలయ ప్రాకారము దాటిన తరువాత,
ఏ ముఖముగా వైసను వెడల వచ్చును!

5 ప్ర: 'ఆత్మ ప్రదక్షిణము' అను పేరుతో భక్తులు దేవుని ముందల
తమ చుట్టూనూ తాము బొంగరము వలె తిరుగుచున్నారు!
కొందఱు జర్జకులునూ; పురోహితులునూ మంత్ర
ప్రహరమును దేవునికి సమర్పించిన తరువాత తిరుగమని
భక్తులకు చెప్తున్నారని వీరు చెప్పునటువంటి ఆత్మ ప్రదక్షిణ
శాస్త్ర విధము అగునా?

స: ఆత్మ ప్రదక్షిణము అనగా - మానవుని హృదయ పద్మమున
సన్నిపిష్టుడై వుండిన పరమాత్మ చుట్టునూ చూనపుడు తన ఆత్మ (మనసు)ను
త్రవ్వవలయును! ఆ విధముగా పరమాత్మకునూ భక్తుడగు దేవునకునూ
అవినాశావ సంబంధము కల్గి దృఢమగును.

ప్రహరములు చేసి మహాద్వాని నాని పూర్వ పుణ్యము

ఇప్పుడు చేయుచున్న 'ఆత్మ ప్రదక్షిణము' అనునది
వృష్ణము (వీపు)ను చూపునటువంటిది! ఇది పంటి ప్రదక్షిణము! (అత్త
ప్రదక్షిణము! దీని వలన భగవదను నావలనకు దూరమై నరకమున
కూలుదురు! ఇతమ గతం యందున్న శక్తి దేవత లెల్లరూ నరకమున
విధిగా పతనమౌదురు!

✓ ప్రదక్షిణము అనగా - దక్షిణ దాహాపును, కుడిచేతిని) పరమాత్మ
వైపునకు చూపునూ తిరుగునది! అని అర్థము! ఇప్పటి ఆత్మ ప్రదక్షిణము
అట్లుకాదు! దేవుని ఎదుట భక్తుడు నిలచి గుండ్రముగా తనచుట్టునూ
తాను తిరుగునూ వున్నచో ఎదులు తొమ్మిది కొంత సేపునూ; ఎడమ
చేతిని కొంత సేపునూ, వీపునూ - ముడ్డనీ కొంత సేపునూ, కుడిచేతిని
కొంత సేపునూ చూపుట ఈ ప్రదక్షిణమునందు జరుగునూ వుండినది
కనుక ఇది భ్రష్ట ప్రదక్షిణము! దీనికి సంఘము నరక ప్రాప్తి ||

ఆత్మ ప్రదక్షిణము అను పేరుతో ఈనాళ్ళలో అచలించునది
"ఎంతమాత్రమునూ చేయరాదు!"

దీనికి శాస్త్ర ప్రమాణము శ్రీ వేదాన్ని దేవుల వారి
'పాంచదాత్రరక్ష' అను గ్రంథమున:-

శ్లో. చక్రవ ద్వామయే న్నాంగం; షష్టభాగం స దచ్చయేత్ |
పశ్చాద్భాగేన నిరచ్చే చేవతా సస్మితా సుఖః || .2.

తా. పరమాత్మకబాధముచే రక్షించబడవలసినను కోరిక
బలముగా కలిగిన భక్తుడు బొంగరము వలె, (లేక) కుమ్మరి నాని
'సారె' వలె తన చుట్టునూ తాను దేవుని సన్నిధానమున, దేవుని దృష్టికి
ఎదురుగా వీపునూ, ముడ్డనీ చూపునూ తిరుగరాదు!

శ్రీమద్విష్ణుకవి లక్ష్మీనరసింహాయామి నమః - పంచాంగ వాచనములు
(తెలియక కానీ, అచాంకానానా గో కానీ ప్రేక్ష్య పంగనాపాలు
పట్టి కాపాయ గ జ్ఞలు కట్టి సాముదోరు చేపారు. 1' అని కానీ
దిష్టాంతమును ఒసగు ఇన్నిటి ఆత్మ ప్రదక్షిణము చేసినచో - నరకలోకమున
తప్పక కూలుదురు)

భగవానుని సేవించిన తరువాత ఆలయ ము నుండి వెలుపలకు
వెడలునపుడు కూడా మెల్లగా వెనుకకు నడచి బయటకు చేరిన తరువాత
ఏదిక్కుగా నైననూ వెడలవచ్చును! ఇది ఉత్తమ భక్తులు చేయు విధానము.

❀ పంచైండు ప్రదక్షిణములు ❀

6వ ప్రదక్షిణము - పంచదాసమును పరమాత్మను
జయించుచున్నాడనికావలెనని ప్రతిపాదించుచున్నది.

సూ - ప్రమాణ గ్రంథము - 7

శ్లో భక్తి స్మృతిః పంచదాసః పంచదక్షిణః - పంచరీతి ధర్మః
మందా తాళం చ శంఖం చ శక్తి కాహా మేవ చ.

వేద మంత్రములు పంచదాసము, పంచదక్షిణములు ప్రమాణము.

తా. భగవానుని కన్యాగోక్షవ సేవ అయినది పంచదాసము.
ప్రదక్షిణములు జయనపుడు అక్షరాలన్న వేదరీతి వసున క్రిమముగా
చేయుట శాస్త్ర ప్రతిపది. అన్యధా వ్యర్థముగా చేయుట శాస్త్ర విరుద్ధము.

1వ ప్రదక్షిణము = నగారా ధ్వనితో చేయవలయును!

2వ ప్రదక్షిణము = నృత్యముతో చేయవలయును!

3వ ప్రదక్షిణము = పాటలతో చేయవలయును!

4వ ప్రదక్షిణము = మద్దెల మ్రోతతో చేయవలయును!

శ్రీమద్విష్ణుకవి లక్ష్మీనరసింహాయామి నమః - పంచాంగ వాచనములు

5వ ప్రదక్షిణము = పిల్లగ్రోవి ధ్వనితో చేయవలయును!

6వ ప్రదక్షిణము = ములూనాదముతో చేయవలయును!

7వ ప్రదక్షిణము = భజన గాయనముతో చేయవలయును!

8వ ప్రదక్షిణము = శంఖ ధ్వనితో చేయవలయును!

9వ ప్రదక్షిణము = ముగ్ధావాద్యములతో చేయవలయును!

10వ ప్రదక్షిణము = కొమ్ముబూర (బాకా) ధ్వనితో
చేయవలయును!

11వ ప్రదక్షిణము = వేదపఠనంతో చేయవలయును!

12వ ప్రదక్షిణము = (ఏ శక్తివలనా చేయవలయును!)
చేయవలయును!

ఈ పంచైండు ప్రదక్షిణములు ద్వాదశాక్షరీ మందిరమునందున్నప్పుడు
'ఓమ్ నమోభి సత వానదేవాక్ష' అను మంత్రమును పఠించుచు
చేయవలెను!

ప్రతి ప్రదక్షిణమునకునూ ముందునూ శ్లోకములు పఠించుచు
శ్రీ లక్ష్మీ సహితుడగు నారాయణునకు ఆర్జున సాక్షాత్తుడగు
రీతి, వివేచన, కర్పూర నీరాజనములు సమర్పించి - బోధా, సేవా
నీచముగా ప్రదక్షిణము మొదలెడ వలెను ఇది ద్వాదశాక్షరీ మందిరమునందు
అను పేరుగల పంచదాస ప్రదక్షిణముల వివరణ.

❖ బలి దాన సుస్తము ❖

పా. రచన:

దే. భూతా: సుచరిత్ర దేవా. సత్సంపత్ సుచరిత్ర దేవ్యా:.
తే. భౌతం పుష్టికామో హవా ము పుష్టి పుష్టిపతి ప్రదాతం.

తా. ఏ భూతములు రేయింబవల్లు బలి సదార్థములను కోరుచూ
పుండీనవో - ఆ భూతములు బలమునూ, పుష్టిని కల్గించు బలిని స్వీకరించి,
నన్ను పుష్టిగల వానినిగా చేసి పుష్టిగలవారిలో శ్రేష్ఠునిగా చేయుగాక.

❖ అధి (మల) మాస నిర్ణయము ❖

శ్రీ వశిష్ఠ: (నిర్ణయ సింధు) -

శ్లో. వ్యాధినిర్మలైర్విత్తైర్వాన్తైర్నినై షోడశః స వా.
ఘడికానాం చతుష్కృత పత త్కృతిక మాసః ॥ ౧

తా. చాంద్రమాన మాసములు ముప్పది రెండునూ - దానిపై
పదునాఱు దినములునూ - దానిపై నాలుగు గడియల కాలమునూ
గడిచిన వెంటనే అధిమాసము లేక అధిక మాసము లేక మలిమ్మవ
మాసము లేక మలమాసము) సంభవించును!

అని శ్రీ వశిష్ఠ మహర్షి తిలపింట్లు 'నిర్ణయ సింధు' అన. గ్రంథము
నందు కలదు!

❖ అధి మాస: క్షయ మాసములు ❖

కాలక గృహ్య సూత్రే

శ్లో. యస్మిన్ వ్యాసే నిసంక్రాంతి స్మంకాంత ద్వియం వేదవా.
'మలమాస' స్సవర్జేయో. మాసా చార్థి తిమోదాదశి.

తా. ఏ చాంద్రమాన మాసమునందు సూర్యుని రాశి శుక్రమణము
జరుగిందో - ఆ చాంద్రమాన మాసము 'అధికమాసము' ఏ చాంద్రమాన
మాసము నందు సూర్యుడు రెండు రాశుల యందు పవేశించునో
- ఆ చాంద్రమాన మాసము 'క్షయ మాసము' 'అధికమాసము'నూ,
'క్షయమాసము'నూ, ఈ రెండు మాసములునూ 'మల మాసములు'
అని పేరు పొందినవి! అధిక మాసముగానీ, క్షయమాస , గానీ వచ్చిన
సంవత్సరమునందు చాంద్రమాన మాసములు పండ్రెండు మె నెలలకు
గాను - నడు మూడు నెలలు వచ్చును!

శ్లో. అ సంక్రాంతి మాసోదికమాసమ్ముకుం స్వా
ద్వి సంక్రాంతి మాస: క్షయాశ్చ కదాదిత్.
క్షయ: కార్తికాశ్చతయే నాశ్చ శ్చకస్యా
క్షదా వర్షమధ్యేఽధిమాస ద్వయం భవతి. ౩
(శ్యామిశ్యాస్త్రే)

తా. సూర్యుని రాశి పవేశము జరుగని చాంద్రమాన మాసము
అధిమాసము!

లేక చాంద్రమాన మాసమునందు సూర్యుడు రెండు రాశి లను
పవేశించినచో - అది క్షయ మాసము! ఇది స్పష్టమైన గుర్తు!

★ శయ. మాసమునకు ఒక పాదమునకు ముందుగానీ, మాసమునకు ముందుగానీ, పాదమునకు ముందుగానీ సంభవించునది. ఇతర మాసముల యందు అనగా శ్రవణ, కృత్తిక, ఆషాఢ, శ్రావణ, భాద్రపద, ఆశ్విని, చిత్తూరి, మౌనము మాసములయందు సంభవించునది!

శయమాసము వచ్చిన సంవత్సరము నందు శయమాసమునకు ముందు ఒక అధికమాసమునగా శయమాసము వచ్చిన తరువాత ఒక అధికమాసమును తప్పక (రెండు అధికమాసములు) కలుగును, (గతకాలమున శ్రీ దుందుభివామ సంవత్సరమునందు పౌషమాసము శయమాసముగా వచ్చి పున్నది)

★ శయమాసమునకు ముందు, వచ్చు అధికమాసమునకు 'సంసర్ప' అని పేరు!

★ శయ మాసమునకు 'అంహస్వతి' అని పేరు!

'శ్రీ, దుందుభి' సంవత్సరమునందు మాసమంతయు మధ్యాహ్నము వఱకునూ పౌషమాసముగానూ, దానినుండి తక్కిన దినమంతయు మాఘమాసముగానూ వ్యవహరింపబడినది. (శ్రీ 1982లో వచ్చినది)

శ్రీ దుందుభి సంవత్సరము శ్రీస్తు శకము లెక్క ప్రకారము 1982వ సంవత్సరము నందు వచ్చినది. శయమాసము వెంట వెంటనే అధిక మాసము వలె మూడేండ్ల కొకసారి రాదు. అది మఱుల నమ్మకము మాట నలుబది నాలుగు సంవత్సరముల కొకము వచ్చునది. (అన్ని దేవులది) ఒక్కొక్కసారి వంద ముప్పదివత్సరములకు కూడా రావచ్చును!

అధి(3) మాసమునకునూ శయమాసమునకునూ, మాస మాసమనియునూ మిలిపిల్లుచు మాసమనియునగా పేర్లు వేరు.

శ్రీ నారదమహర్షి (నైద్య నాథియ)

శ్లో. సుతాస్త కహితో మాసో యో వా సుతాస్త యుగ్మయుగ్మ, 'మలమాసా' వితి హోక్తా సర్వ కర్మ హేత్వ కృతా. ర'

తా. సూర్య సంక్రమణము జరుగని చాంద్రమాన మాసమునననూ, సూర్య సంక్రమణములు రెండునూ కే వాంద్రమాన మాసమునందు జరిగినననూ, మొదటి సూర్యుని చాంత జరుగని చాంద్రమాన మాసమునకు 'సంసర్ప' అని పేరు రెండు సూర్య సంక్రమణములు జరిగిన చాంద్రమాన మాసమును 'శయ' మాసమందుగా దానికి 'అంహస్వతి' మాసమని పేరు!

అధిక మాసమైనననూ - శయ మాసమైనననూ, ఈ రెండూ మాసములునూ 'మలమాస'ములు అనియూ 'మిలిపిల్లుచు' మాసము అనియూ పేరు గలిగియున్నవి. 'సంసర్ప' అని పేరు గల శయమాసమునూ సర్వశుభకర్మలు చేయుటకును వనికీరావు, అని శ్రీ నారదమహర్షి చెప్పినట్లు శ్రీ నైద్యనాథుని ధర్మ శాస్త్ర విధియ 'అమల' నందు ఉదాహృతమైనది)

❖ అధికమాసములు ఏమే మాసములలో వచ్చును ❖

నిర్ణయ సిద్ధి

శ్లో. బైత్రాజదార్క మహాకర్తవ్య అధిమాసాః పక్షిర్నితాః, నక్షత్రా, నాశిమాసాన్తా న్యాహో వై పరికీరితాః ౫

లా, వైశ్రా, వైశాఖ, జ్యేష్ఠ, ఆషాఢ, శ్రావణ, భాద్రపద, ఆశ్వయుజ మాసములయందు మాత్రమే అధిక మాసములు ఏర్పడును! (అనగా తక్కిన కార్తిక, మార్గశిర, పౌష, మాఘ, ఫాల్గుణ మాసముల యందు అధిక మాసములు ఏర్పడవు!)

- ★ శయ మాసములు కార్తిక, మార్గశిర పౌష మాసముల యందే సంభవించును! (ఇతర మాసముల యందు శయ మాసములు కలుగవు!)
- ★ మాఘమాసమునందు అధిక మాసము గానీ, శయ మాసము గానీ ఏర్పడుమా సంభవించదు!
- ★ శయ మాసమునకు ముందే ఒక అధికమాసమునగా, శయ మాసమునకు పిమ్మట ఒక అధికమాసమునగా విధిగా (తత్క) సంభవించును!

❁ మల (అధిప, లేక - శయ) మాస ప్రకరము ❁

కాలము పరమాత్మయగు సూర్య భగవానుని వలన కలుగుచు వున్నది సూర్యుని నడకకునూ, చంద్రుని నడకకునూ సంవత్సరమునకు దాదాపు ఏడవొకండు దినములు వ్యత్యాసము కలుగుచు వున్నది నిర్ణయ గ్రహములకునూ అధిపతి సూర్యుడు కనుక తక్కిన గ్రహముల నడకల యందు సంభవించిన హెచ్చ తగ్గులను శయ అధిక మాసముల ద్వారా సూర్యునితో సరిచేసికొని తింపలేనది! అటుల సరిచేసుకొనక పోయినచో యులువల వ్యత్యాసములందు పోయి కాలగతి మానవునకు తెలియక కాల మోడత ఆవరించి నది అధిక మాసములనగా, శయ మాసములనగా ముమాసము నిర్ణయ మా, మగిష్టత మాసమనియునూ పుమాసము నొక్క నక్కటిని వియమాపిరి

❁ మలమాస ప్రకరము ❁

మాసపులు తెలిసిన కానీ, తెలియక కానీ, వేయవలసినవంటి మనోవాక్ కాయముల వలన పొందిన సకల కలములనూ పోగొట్టుకొనుటకు గాను విధిగా మల మాస ప్రకరమున. ఆచరించవలయును! ఏ సంవత్సరములో అధిక మాస - శయ మాసములు వచ్చిననూ ఆ మాసమంతయునూ శుక్ల పక్ష ప్రథమ తిథి నుండి అమావాస్య తిథి వరకునూ తప్పనిసరిగా ఆ నెల అంతయునూ కాల ముచ్చాదు, గ్రహరాజు; శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూపుడగు శ్రీ సూర్య నారాయణుని చాయా - ఉషా - పద్మినీ సహితముగా శ్రద్ధా భక్తులతో సాక్షాత్ లక్ష్మీనారాయణునిగా ఆర్చించి విధూత కల్మషులై, అభ్యసములనూ తద్వారా శ్రీ మన్నారాయణాగ్రహమున పొందినానీ యున్నది!

ఈ నెల అంతయునూ శుచిరగృహ లై ప్రతి దినమునూ దేవాలయము నందు (ఆది వీలుకానిచో తమ గృహ మందు) త్రికరణశుద్ధిగా ముప్పది మూడు (కోట్ల, దేవతా మూలములనూ కలిగి యుండిన శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణులను పడ నాడు ఉపాసములతో పురుష సూక్తవిధానమున ఆర్చించి, ముప్పది మూడు అపూప (అప్పు)ములు, ములను వేతితో వేసి మధుర పదార్థములను విడిచినము వేసి పూజ పూర్తిచిన తరువాత తీర్థప్రసాదములను విసమ్రభావముతో స్వీకరించవలెను ప్రతి వారునూ ఈ విధముగా నేక కోటలా దేవతతో సకల మలినములనూ దిద్దివేయవలెను. కొని దివ్య తేజోవ ములై అంత్యకాలమున పునరావృత్తి రహితమగు పరమ స్వర్గ పదమునూ పొందుదురు!

❖ ముప్పది ముప్పైరు దేవతలు ❖

(తెను త్రింశ శ్లేషలా :)

'అధిక' మాసములనూ; క్షయమాసములనూ (ఈశెండింటిని)
'మల' మాసములనీ, 'మతిష్ణుచ' మాసములనీ - అందురు, అధిక
మాసమును 'అధి' మాసమనియునూ అందురు.

మాసపుడు చేసికొనిన మనో వాక్ - కాయ సంబంధములగు పాపములు
(అనేక జన్మల నుండియు అంటుకొనినటు వంటివి) నశించుటకునూ,
పుత్ర - పౌత్ర, ధన - ధాన్యములు నున్నగు సకలైశ్వర్యములు
కలుగుటకునూ; పరమ పదమగు విష్ణులోక స్రాప్తికినీ, భూమండలము
అంతయు ఉత్తమ బ్రాహ్మణునకు దానము ఇచ్చిన పుణ్యఫలము
లభించుటకునూ శ్రీ మహావిష్ణు స్వరూపులగు (33) ముప్పది ముగ్గురు
దేవతలను (వీరే ముప్పది మూడు కోట్ల దేవతలు అని జనులు అనుచుందరు)
శ్రద్ధా భక్తులతో ఆర్చింపవలెను. అధిక (మల) మాసమునందలి 'ముప్పది
తిథుల యందునూ ప్రతిదినమునూ ముప్పది మూడు ఆపూపములను
సర్వదేవతా సార్వభౌముడు (రాజాదిరాజాయ - అని ఋగ్వేదము)
యగు శ్రీ మహావిష్ణు ప్రీతికరముగా మలమాస 'విష్ణువ్రతము' ను విధిగా
ఆచరింపవలెను;

1. అష్ట (8) పుష్కలు. - 1 వరుణ 2 వృషభ 3 నహష 4 జయ
5 అనిగ 6 విష్ణు 7 ప్రభాస 8 నెత్యాష - అనుపేరులు కలిగినవారు!

2. పంచాది (11) పుష్కలు. - 1 ఉగ్ర 2 సోమ 3 శర్వ 4 మృగవ్యాధ
5 దివక 6 అహిక్ - బుద్ధు 7 పివాకి 8 అశ్వ 9 కాపాలిక 10 భీమ
11 భిష్క్ - అనుపేరులు కలవారు!

3. ద్వాదశ (12) అదిత్యులు. - 1 అర్యమ 2 మిత్ర 3 చరణ 4
5 భగ 6 ఇంద్ర 7 వివస్వత్ 8 పూష 9 వర్జన్య 10 త్వష్ట 11
అమ - అను పేరులు కలవారు!

4. ఇంద్రుడు ఒకడు (1)

5. బ్రహ్మ ఒకడు (1) వీరు అందఱునూ 32సి

$8 + 11 + 12 + 1 + 1 = 33$ ముప్పది మువ్వరు విష్ణు స్వరూపులు!
(సర్వం విష్ణు మాయం జగత్ - అని శ్మతి) కాం స్వరూపుడగు
సూర్యనారాయణ మూర్తి విష్ణునే! (అదిత్యానా మహా విష్ణుః) అని
భగవానుడు గీత యందు పెంచిచ్చి వుండెను.

ముప్పది మువ్వరు దేవతలను ఆచార్యనించుటకునూ -
పూజించుటకునూ ముందు శ్రీ మన్నారాయణుని ఆవాహనము చేసి
ఆర్చింపవలెను.

సంకల్పమునందు -

- ✓ శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూప అష్టవవేద్యోనమః
- ✓ శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూప ఏకాదశ రుద్రేద్యోనమః
- ✓ శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూప ద్వాదశ అదిత్యేద్యోనమః
- ✓ శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూప వాణీసహిత చతుర్ముఖ దేవతాద్యోనమః
- ✓ శ్రీ మన్నారాయణ స్వరూప శచి సహిత పురందరేద్యోనమః -

అని చెప్పి ఆవాహనాది 18 ఉపచారములతో పురుష సూక్త
విధానముగా శ్రీమత్ దివ్యపాంచరాత్రాగమ మార్గమున శ్రద్ధాభక్తులతో
ఆర్చించి ముప్పది మూడు ఆపూపములను (అప్రములను) నాథుర
భావముతో నవేదించి - ఒక కంచు పాత్ర యందు నేయిపోసి, అప్రములు
పెట్టి, కొలదిగా నైననూ బంగారమును వుంచి దక్షిణతో కూడిన

శ్రీమద్విష్ణు చక్రవర్తిచారిత్రము వారి - విష్ణువర్ధనాచార్యులు
 తాంబూలముతో ఉత్తర భాగమునకు 'హి' పేరు వ్రాసిన ప్రతి
 సమయమున - తాను వ్రేలడంతోను - వివిధ కృత్యములను అనియనా,
 స్మృతి స్ఫూర్తియు, కృత్యములను మోమునది దాముతో నడపి
 అనియనా, దానము, స్వీకరించు త్రాహ్మణుడు సాక్షాత్
 శ్రీమన్నారాయణుని ముందు దర్శనమునకు వానివేలినదిగా
 అనేక జన్మములను పొందినదిగాను పుట్టెననియును
 పరిమలభియ్యము, మౌనమున సాక్షాత్తులకీ కలగజేయునా
 పరమము పునరావృత్తి కరమనియు విశ్వమునా కలగజేయును.

స్వస్తి!

* తిథి శబ్దార్థము *

సిద్ధాంత శిరోమణి - (కాలమాధనయే)

కా. తిథి శబ్దమునా దర్శనమునా తిథి శబ్దమునా
 "తనోతి" అనుధాతువు నుండి పుట్టినది - ఈ 'తిథి' అను
 శబ్దము తనోతి అను ధాతువు నుండి పుట్టినది, పెండులు,
 విస్తరించునది - అని అర్థము!

తిథులు మూడు విధములు :

1. ఖర్య, 2. దర్య, 3. హింధ్ర - అనునవి

1) పర్వ పక్షమున - సూర్యుని కాలమునుండి మఱునాటి
 సూర్యుడైత. కాలము విజయము వందలవేల అని పేరు!

2) పర్వ పక్షమున 60 రోజులు కల్గున పేరైన, తిథిని దర్య
 అందురు.

శ్రీమద్విష్ణు చక్రవర్తిచారిత్రము వారి - విష్ణువర్ధనాచార్యులు
 3) హింధ్ర : క్షిణత కర్ణిని 60 రోజులు కాని పేరు

తిథిని హింధ్ర అందురు!

చంద్రుని సూర్యుల పూర్తి సన్ధి హితము అనునది
 (చంద్రసూర్యుల నడుమకు ఒకే ఒక రేఖపైకి భూమి పర్వమునాది
 అమావాస్య, సూర్యకాంతి చంద్రునిపై పూర్తిగా పడిన దిను
 తిథిగానూ; సూర్యకాంతి చంద్రునిపై పడుటకు అడ్డగా భూమి
 మట్టునూ తాను తిరుగునూ; సూర్యుని మట్టునూ తిరుగునూ
 కృష్ణపక్షము నందు దినదినమునకు చంద్రబింబమునకు కొంత అడ్డము
 వచ్చుచూ పుష్యకర్ణిని శుక్లపక్షము నందు దినదినమునకు కొంత
 చంద్రబింబమునకు భూమి కొంత కొంత అడ్డము తొలగుచుండునూ ఈ
 హేతువు - తగ్గులే తాండ్రమాన తిథులు అని తెలియవలెను!

అమావాస్య : అనిగా వ్యత్రాసురుని పర్యాయమునా కలిగిన
 హింధ్రము వలన ఇంద్రుడు రావ్యభ్రష్టుడై పాతకములను తీసి
 శ్రీమన్నారాయణుని గ్రహము వలన శక్తిని పశ్చిమమునా పొంది
 తనవారిని కలిసికొనిన దినము

1 వసు = సంవత్సరము (దానికధిపతి ఇంద్రుడు కనుక వసు అని
 పేరు కలిగెను)

2 వసు సూర్యుని పశ్చిమ అని ఋక్కులో చెప్పబడినది
 అనిగా - సూర్యుని అనునదియు కాని కిరణమునాదిగానూ
 అని అర్థము!

● రాకా: అనుమతి శబ్దార్థములు ●

వృద్ధవశిష్ట ఉవాచ - (కాలమాధవీయే)

1. శ్లో. రాకాదానుమతిశ్చైవ బౌద్ధమాసీ ద్యయం విదుః.

'రాకా' సంపూర్ణ చంద్రస్యా; త్కులో 'నానుమతి' స్మృతా. ౧

తా. పౌర్ణమీ తిథి రెండు విధములు ! అని తెలియవలెను. తిథివిందుగా వుండినచో 'రాకా' అని పేరు! ఒక కళ తక్కువ విన కృష్ణవక్ష ప్రథమతిథి కలసినచో 'చో' దానికి 'అనుమతి' అని పేరు! - (అని వృద్ధవశిష్టుడు తెలిపినాడు)

2. శ్లో. బౌద్ధమాసీ దివాద్యుష్టే శశి 'స్మనుమతి' స్మృతా.
రాత్రి ద్యుష్టే పున స్తస్మిన్ సైవ 'రాకే' తి కర్తృతా. ౨

తా. వగటి కాలము చతుర్విధము పౌర్ణమీ తిథి వుండినచో - దానిని 'అనుమతి' అందురు! పౌర్ణమీతిథి వగలూ - రేయీ (పూర్తిగా) వుండినచో - దానిని 'రాకా' అని అందురు!

3. మత్స్య, బ్రహ్మాండ పురాణయోః (కాలమాధవీయే)

శ్లో. యస్యాత్తా మనుమన్యుతే పితరో చైవైవ స్మృతా.
తస్యా 'దనుమతి' ర్నామ పూర్ణిమా ప్రథమా స్మృతా. 3

తా. దేవతలూ, పితృదేవతలూ పూర్ణిమ ప్రథమాతిథి కలిసిన భాగమునకు 'అనుమతి' అని పేరు పెట్టిరి.

శ్లో. అత్యర్థం రాతతే యస్యా త్పౌర్ణమాస్యాం నిశాకరః.
రంజనా చైవ చంద్రస్య 'రాకే' తి కవయీ దిదుః. 4

తా. నిందుగా పూర్తి పౌర్ణమీ తిథి కలిగి పిండి ఆరవోసినట్లు వెండి వెన్నెలలు కురిపించు దినమునకు 'రాకా' అని తెలిపిన వారు (విద్వాంసులు) వెల్పుదురు!

● సినీవాలీ: కుహూ తిథుల నిర్ణయము ●

బృహదీవశిష్ట (కాల మాధవీయే)

శ్లో. ద్యుష్ట చంద్రా మమావాస్యాం 'సినీవాలీం' ప్రచక్షతే.

ఏతామీవ 'కుహూ' మాహు ర్ద్యుష్ట చంద్రాం మహర్షయః. ౧

తా. చతుర్దశీతిథిలోని కళ ఒకటి కలసిన అమావాస్య తిథిని 'సినీవాలీ' అందురు!

చంద్రకళలు పూర్తిగా కనుపించని అమావాస్య తిథిని 'కుహూ' అందురు! (బృహదీవశిష్టుడు తెల్పెను)

* చతుర్దశీమిత్రా 'సినీవాలీ' ప్రతిపన్విత్రా 'కుహూ' స్మృతః. ౨

కృష్ణచతుర్దశీ తిథితో కూడిన అమావాస్య తిథికి - 'సినీవాలీ' అనియునూ శుక్లప్రతిపత్ తిథితో కలసిన అమావాస్య తిథికి - 'కుహూ' అనియునూ పేర్లు! అని కొందరు మహర్షులు తెల్పిరి!

కాల్యాయనోక్తకం -

శ్లో. అష్టమేఽంతే చతుర్దశ్యాః క్షిణో భవతి చంద్రమాః
అమావాస్యాఽష్టమేఽంతే పునః క్షిణో భవతి దక్షిణ. 3

తా. చంద్రునకు కృష్ణవక్ష చతుర్దశీ ఎనిమిదవ భాగమువెందు క్షిణ ప్రాప్తించును! అమావాస్య ఎనిమిదవ భాగము మొదలు కాగానే అనుమాత్ర కాప్తినందుడైన చంద్రుడు భాసించును!

స్మృత్యంతరే-

శ్లో. తిథికయే 'సినీవాలీ' తిథివృద్ధా 'కుహూ' స్మృతా! ౪

తా. ✓ అమావాస్య తిథి (సూర్యోదయము మొదలు మరునాటి సూర్యోదయము వరకునూ లేక) 60 గడియలకు తరిగినవో = 'సినీవాలీ' అనియు అమావాస్య తిథి 60 గడియలు (సూర్యోదయాది సూర్యోదయ వర్యంతము) కన్నను హెచ్చుగా వుండినవో 'కుహూ' అనియునూ పేరు!

తి నదీ పుష్కరములు తి

(శ్రీ చల్లా లక్ష్మీనరసింహ కావ్య (జన్మపేట: బందరు) వారి పురాణోక్త కథ్య ప్రకాశికలోనిది)

శ్లో. మేషే గంగా - వృషే రేవా - గణే యుగ్మే సరస్వతి,
యమునా కర్కటే వైవ - గోదాసింహ గణేపిత,
కన్యాయాం కృష్ణపేణిత - కావేరీ కులాగణే,
వృశ్చికే భీమరథి - చాపే పుష్కర వాహినీ,
మృగే కుంగా - ఘటే సింధూ - ప్రణేతా తదీనీ యుషే,
తిష్ఠే స్థుభా త్పుర గురుక్రమా త్సర్వే మునీశ్వరాః,
అద్యంత ద్వాదశదినే, పితృణాం దత్త మక్షయమ్.

తాత్పర్యము:

దేవగురువగు బృహస్పతి

1. మేషరాశి యందు ప్రవేశించినవో = గంగానదికి పుష్కరము
2. వృషభ రాశి యందు ప్రవేశించినవో = రేవా (నర్మదా) నదికి పుష్కరము

- ✓ 3. మిథున రాశి యందు ప్రవేశించినవో = సరస్వతీ నదికి పుష్కరము
- ✓ 4. కర్కట రాశి యందు ప్రవేశించినవో = యమునా నదికి పుష్కరము
- ✓ 5. సింహ రాశి యందు ప్రవేశించినవో = గోదావరి నదికి పుష్కరము
- ✓ 6. కన్యా రాశి యందు ప్రవేశించినవో = కృష్ణాదేవీ నదికి పుష్కరము
- ✓ 7. తులా రాశి యందు ప్రవేశించినవో = కావేరీ నదికి పుష్కరము
- ✓ 8. వృశ్చిక రాశి యందు ప్రవేశించినవో = భీమరథి (భీమా) నదికి పుష్కరము
- ✓ 9. ధనూ రాశి యందు ప్రవేశించినవో = పుష్కర వాహినీ నదికి పుష్కరము
- ✓ 10. మకర రాశి యందు ప్రవేశించినవో = తుంగ (భద్రా) నదికి పుష్కరము
- ✓ 11. కుంభ తాళి-యందు ప్రవేశించినవో = సింధు నదికి పుష్కరము
- ✓ 12. మీన రాశి యందు ప్రవేశించినవో = ప్రణేతా నదికి పుష్కరము

మొదటి 12 దినములూ; చివర వచ్చేందు దినములు పుష్కర సర్వదినములు అయీ రాశులలో బృహస్పతి ప్రవేశించిన సమయములలో సర్వ మహర్షులూ ఆ జరిముల యందు అవహించి వుందురు. ఆ సమయమున పితృదేవతల ఉత్తమ లోకగతులై వెయు స్నాన - దాన - పిండ ప్రధానములు మున్నగునవి పితరులకు ఆక్షయ పుణ్యఫలములను కల్పించును. (20.4.1995)

తి కొబ్బరికాయ: పీచు తి

ప్రశ్న :- కొబ్బరికాయను భగవానునకు నివేదించునపుడు శిశు (పీచు)

పుండవరేనా? లేక తీపివేయవరేనా? ✓

సమాధానము :- శ్రీకాశిక ప్రాక్త కారికా-

శ్లో. అపవిత్ర మయోగ్యుంచ పూజనే చ నోపదానే!
శిఖా హీనం సదా వర్జ్యం నారకేశం సురాజలయే.

తా. శిఖ (పీచు) లేని కొబ్బరికాయ అపవిత్రమూ - అయోగ్యమూ అగును! అందువలన భగవదాలయమునందు జరుగు పూజలయందునూ; నేదేదవకాలమునందునూ పీచులేని కొబ్బరికాయను విధిగా వదలిపెట్టవలెను.

"శిఖావిహీన నారకేశం భగవద్వివేదనార్థం అయోగ్యం"

తా. శిఖ హిందువులకు పవిత్రమైనది! అగ్నిని కూడా (శిఖి) శిఖ కలిగిన వానిగానే పిలుస్తారు శిఖ వుండిన భక్తులను సంపాద సముద్రంలో మునిగిపోకుండా - భగవానుడు 'శిఖ' పట్టుకొని పైకి తీసి ఉద్ధరిస్తాడు! అందుకని, భక్తులగు హిందువులకూ, కొబ్బరికాయకూ 'శిఖ' విధిగా ఉండి తీరవలెను!

❖ తములపు అకులూ - పోకలూ ❖

ప్రశ్న :- లాంబూలము భగవానునకు గానీ, పెద్దలకుగానీ ఇచ్చునపుడు అకులూ - పోకలూ ఎన్నెన్ని వుండవలెను? ఎట్లు ఇవ్వవలెను?

సమాధానము :- ప్రాచీన కారికా.

శ్లో. ఏక పూగం మహా పాపం; ద్విపూగా స్త్విష్ణులా భవేత్!
త్రిపూగాన్ సుఖ మాఽహ్నేతి; తస్మా త్పూగత్రయం శుభమ్.

లాంబూలమునందు -

తా. ఒక పళ్ళి (పోక చెక్క) పెట్టినచో - మహాపాపము కలుగును రెండు పోకలు పెట్టినచో - ఫలము వశించును!
✓ మూడుపోకలు పెట్టినచో - సుఖమూ - శుభమూ ప్రాప్తించును;
★ తములపు అకులు మాత్రము వలె సమాన సంఖ్యలో వుండినచో - సమఫలము లభించును!

విషమ (బీస) సంఖ్యలో వుండినచో - విషమ ఫలము ప్రాప్తించును!

❖ కర్పూర నిరాజనము ఫలము ❖

ప్రశ్న :- కర్పూర నిరాజనము వలన ఫలము ఏమి?

సమాధానము :- (నారదీయ సంహిత)

శ్లో. మంత్రహీనం, క్రియాహీనం, యత్ కృతం పూజనం హరేః,
సర్వం సంపూర్ణతామేఽతి కృతే నిరాజనే హరేః

తా. శ్రీ నారద మహర్షి ఇట్లు తెలిపెను -

భగవత్ పూజయందు తెలిపి కానీ; తెలియక కానీ చేయునట్లు వంటి మంత్రలోపమూ, క్రియాలోపమూ - (ద్రవ్యలోపమూ - భక్తి లోపమూ) మున్నగు లోపములు అన్నియునూ కర్పూరముతో గానీ, అభినయితో గానీ, నూపుల నూనెతో గానీ తడిపిన వర్తితో నిరాజనము చేరిగించి భగవానుని రెండు వేత్రములకు సమానముగా మాత్రమే చూపవలెను -

★ నేత్ర ద్వయమునకు కాక; భగవానుని చుట్టునూ (త్రిప్రీనచో కులక్షయమగును! (విష్ణులిలకసంహిత)

❖ భగవద్దర్శనము ❖

1) భగవదాలయమునకు చేరగానే భక్తుడు గంటను మూడుసార్లు మ్రొగించవలెను.

2) దండవత్ (కద్రవలె) బోరగల పడి -

శ్రీవద్యసంహితా -

ప్రమాణ దీక్షకవి. ఉత్తరసంహార్యులు ప్రాసిన -- విజ్ఞాన వాంఛి పుంజములు

తా. 1. పాదములు రెండునూ, 2. చేతులు రెండునూ, 3 మోకాళ్లు రెండునూ, 4 ఎదులు ఊమ్ము 5. శిరమూ 6. చూపులూ 7. మననూ 8. వాక్కు - ఈ ఎనిమిది అంగములతోడనూ (దండము అనగా - కజ్జి వలె వడి) చేయునది సాష్టాంగ నమస్కారము! నేలపై బడి మాత్రమే నమస్కారము ఎందుకు చేయవలయును? అనగా వద్భ్యాం భూమి అని శృతి చెప్పుచున్నది. వరమాత్మ యొక్క పాదములే భూమి అని ప్రమాణ వచనము. కనుక వరమాత్మ పాదములపై ప్రత్యక్షముగా వడి నమస్కరించిన అటువంటి పరిశ్రమ భక్తులకు ప్రాప్తించును.

నమస్కరించి లేచునపుడు భగవానుని పాదములనుండి - కిరీటుము
చివరవఱకునూ (పాదాభి కేశాభిరమే) మూచిన భక్తులకు తీర్థ్యలోక
(విష్ణువద) ప్రాప్తి కలుగును!

వారి: ఓమ తత్ సత్!

పాఠ: ఓమ శక్తిని
 పంకాంబు లలింపబడు మహావిప్రువగు
 శ్రీలక్ష్మణుని పూజానుష్ఠానమును గురించి
 నవవిధములను ప్రసంగించుచున్నది
 సమస్తమును జూచి కవి వ్రాసినది
 ముగిసినదిగాను ముగియించినది
 పూర్వమును
 గురించి
 తెలియ

శ్రీ పాంచరత్రయస్మరణము గ్రంథములు

1. శ్రీపాంచరాత్ర ఆర్చక రక్ష
ఇది ఆర్చక విధాన పర్యవ్యయము. ఇటువంటి గ్రంథము ఇంత వరకు
ఎవరుమా వ్రాసులేదు. ప్రచురించలేదు. అంధ్ర - తమిళనాడు -
కర్ణాటక - ఒరిస్సా - మహారాష్ట్రములలో పేరొందినది
2. శ్రీ వీరలక్ష్మీ శరన్నవరాత్ర వైభవము 1వ భాగము
3. శ్రీ విజయదశమీ 2వ భాగము
మహిషాసురుని ఎవరు చంపాడు? మీకు తెలుసా?
దుర్గాదేవి అనుకొంటున్నాడు కదూ?
అది తప్పు! మహాలక్ష్మీదేవి చంపింది కైవ, పాంచరాత్ర (వైష్ణవ)
శాస్త్రప్రమాణాలతో నిష్పంశయంగా నిరూపించబడింది!
4. శ్రీకృష్ణ జాయంతి
శ్రీకృష్ణుడు అష్టమ వాడు పుట్టాడని మీరనుకుంటూవుంటారు! అంతేకదా
అదితప్పు! 'పవమి తిథి' పుట్టిత' నని చెప్పడే వైఖరికముందే
యోగమాయకు చెప్పాడు. అనేక శాస్త్ర ప్రమాదాలతో గల గ్రంథము!
5. కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్
శ్రీ కృష్ణ జననము (పద్మహాజయ) సంవత్సర (745 భక్తముఖ కలిగిన)
దినవర్షిలో, విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రములతో అనేక విశేషములతో కూడినది
6. శ్రీమన్నారాయణార్చనా కల్పవృక్షము
పురుషుడెవడు? పురుషసూక్తారాధనము, విష్ణుసహస్రనామ, మూలము.
శ్రీనారాయణోపనిషత్తు, విష్ణుపుష్ప పండుకు పూజించాలి!
అనేక ప్రశ్నలకు సమాధానాలు దీనిలో పున్నవి
7. శ్రీ విష్వక్ సేన పూజ
8. వంగిపుర చరిత్ర మరియు పంపమహాకవి; నాగవర్మలచరిత్ర
9. శ్రీ దిట్టకవి వారి శ్రీ లక్ష్మీ నాస్తు వైభవము (తృతీయ)
(మానవగృహ వాస్తు; దేవాలయ వాస్తులు దీనిలో కలసి)

మోచన: గ్రంథముల వెంటర్ల వ్రాయండి. గ్రంథముల వెంటలు ముందు పూర్తిగా
వెంటవారికి సాష్టాను వాళ్ళకు ఏ. ఏ. ఏ. బుక్ సాష్టా ద్వారా వెంటవారు.